

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3075/2021. (III. 4.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Czine Ágnes* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.V.21.538/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) és (2) bekezdései és a 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Székesfehérvári Törvényszék 5.P.20.002/2018/50. számú végzése, a Győri Ítéltábla Pkf.V.25.363/2018/50. számú végzése, valamint a Kúria Pfv.V.21.538/2019/2. számú végzése ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) és (2) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában nem jelölt meg egyetlen jogszabályt sem, ezen panaszelem tekintetében is a támadott bírói ítéletek alaptörvény-ellenességére hivatkozott. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XII. cikk (1) és (2) bekezdése, a XIII. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése megsértését kifogásolta.
- [2] Az indítványozó által támadott perújítási eljárásban hozott bírósági végzések alapjául szolgáló alapügyben az indítványozó azt sérelmezte, hogy a Székesfehérvár 29. számú háziiorvosi körzetére vonatkozóan Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata jogellenesen fogadott el működési engedélyt a Székesfehérvári Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálattól erre a körzetre vonatkozóan, mivel a perbeli körzetben – az indítványozó álláspontja szerint – ő a jogtulajdonos.
- [3] Az indítványozó az alapügyben hozott jogerős ítélettel szemben perújítást kezdeményezett.
- [4] Az első fokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék 5.P.20.002/2018/50. számú végzésével mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasította az indítványozó perújítási kérelmét. Az elsőfokú bíróság indokolásában arra hivatkozott, hogy az indítványozó működtetési jogát a bíróság vizsgálta, valamint az indítványozó által hivatkozott egyéb iratok nem tekinthetők olyan alapperbeli ténynek, amelyet a bíróság nem bírált el, továbbá az általa hivatkozott jogszabályok hatálya nem terjed ki az alapper tényállására. Az elsőfokú bíróság szerint az indítványozó által perújítási okként felhozott tények a perújítás feltételeinek nem felelnek meg.
- [5] A másodfokon eljáró Győri Ítéltábla Pkf.V.25.363/2019/2. számú végzésével helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a perújítás törvényi feltételei nem állnak fenn.
- [6] A Kúria Pfv.V.21.538/2019/2. számú végzésében az indítványozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította, mert a perújítás megengedhetősége tárgyában meghozott végzés nem érdemi végzés, mivel a jogvitát érdemben nem zárja le, így nem minősül olyan végzésnek, amellyel szemben a főszabály alóli kivételként felülvizsgálatnak lenne helye.
- [7] 2. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) és (2) bekezdéseire, valamint a 27. §-ára alapította alkotmányjogi panaszát, azonban érdemi indokolást csak utóbbi indítványi rész tekintetében terjesztett elő. Az Abtv. 27. §-a alapján alapvetően azt sérelmezte, hogy álláspontja szerint a bíróságok nem fogadták el azon érvelését, miszerint az adott háziiorvosi körzetre vonatkozó működtetési jogot megvásárolta és nem adta el senkinek, az önkormányzat helyett nem állíthat be a helyére, és nem ítélték meg kártérítést a részére. Ezzel összefüggésben a 28/2006. (VI. 21.) AB határozatra és a 29/2006. (VI. 21.) AB határozatra hivatkozott, alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény a XIII. cikk (1) bekezdése, a XII. cikk (1) és (2) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) bekezdése, továbbá az Alkotmány alapján a diszkrimináció tilalmának, és a jogállamiság megsértésére hivatkozott.

- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a háziorvosi praxisra vonatkozó működtetési jog vonatkozásában az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése értelmében érvényesülniük kell a tulajdonhoz való jog körében megállapított garanciáknak, így a perbeli önkormányzatot nem illeti meg munkáltatói jogkör és perképesség. E körben általánosságban kifogásolta a háziorvosokra vonatkozó szabályozást és egy másik háziorvossal történt esetre is hivatkozott.
- [9] Az indítványozó a perújítási eljárással összefüggésben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján azt sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok úgy folytatták le az eljárást, hogy az alperes perújítási ellenkérelme nem felelt meg a jogállamiság elvének, mivel az önkormányzat munkáltatói jogkörének fennállására hivatkoztak, amelynek létét az indítványozó tagadja. Az indítványozó e körben kifogásolta továbbá, hogy a rendes bíróságok az Alkotmánybíróság által 2006-ban megsemmisített jogszabályok alapján jártak el, illetve elmulasztották az alperes perképességének vizsgálatát, valamint az indítványozónak nem volt lehetősége a bíróság elé terjesztett megállapításokra reagálni. E tekintetben az 1950. november 4-én, Rómában kelt Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJEE) 6. cikkében foglaltak megsértésére és az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatára is hivatkozott.
- [10] Az Alaptörvény XII. cikk (1) és (2) bekezdésének megsértésével kapcsolatban az indítványozó érdemi indoklást nem adott elő.
- [11] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [12] Az Abtv. 27. §-a (1) bekezdés a) és b) pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] A testület megállapította, hogy az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [14] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezésként az Abtv. 27. §-át, ugyanakkor az Abtv. 26. § (1) és (2) bekezdésének formális megjelölésén kívül e tekintetben érdemi érvelést nem terjesztett elő, következésképpen az Alkotmánybíróság az indítványozó alkotmányjogi panaszát – a tartalmi elbírálás elve alapján – Abtv. 27. §-a szerinti indítványként bírálta el.
- [15] Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseként az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, a XII. cikk (1) és (2) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint az EJEE 6. cikkét, ugyanakkor a jogállamiság és a diszkrimináció tilalmának megsértésével összefüggésben csak az Alkotmányra és az ez alapján hozott alkotmánybírósági határozatokra hivatkozott.
- [16] Az Alkotmánybíróság előljáróban utal a 3222/2020. (VI. 19.) AB végzésben megerősített gyakorlatára, amely szerint az Abtv. 27. §-a és az Ügyrend 32. §-a alapján nem minden, a Kúria felülvizsgálati eljárásában hozott döntése ellen nyújtható be alkotmányjogi panasz, hiszen ezen lehetőséget csak az ügy érdemében hozott, illetve a bírósági eljárást befejező döntésekkel szemben biztosítja az Abtv. {3218/2018. (VI. 21.) AB végzés; 3222/2020. (VI. 19.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [17] Az indítványozó jogi képviselője a Győri Ítéltábla Pkf.I.25.363/2019/2. számú jogerős végzését 2019. július 16-án vette kézhez, azonban alkotmányjogi panaszát a Kúria Pfv.V.21.538/2019/2. számú végzésének kézhezvételétől – melynek időpontja 2019. december 14-e – számított 60 napon belül nyújtotta be, igazolási kérelmet nem terjesztett elő.
- [18] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint – melyet a 3098/2019. (V. 17.) AB határozat összefoglalt – a perújítási kérelmet elutasító bírósági döntés is támadható alkotmányjogi panasszal az Abtv. 27. §-a alapján, „ebben az esetben azonban kizárólag a perújítási indítvány elbírálását elvégző bíróságok eljárásának, jogértelmezésének az alkotmányossága, így tehát a perújítási indítvány tárgyában hozott bírósági döntések Alaptörvénnyel való összhangja vizsgálható” {3014/2020. (II. 4.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [19] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a perújítás megengedhetősége tárgyában hozott végzés a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) 270. § (2) bekezdése értelmében nem minősül az ügy érdemében hozott végzésnek, ezért azzal szemben nincs helye felülvizsgálat kezdeményezésének. Az indítványozó ügyében erre figyelemmel a Kúria Pfv.V.21.538/2019/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet hiva-

- talból elutasította. A felülvizsgálat törvényi kizártságára figyelemmel az indítványozó a jogerős végzéssel szemben, annak kézhezvételétől számított 60 napon belül fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz.
- [20] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet az Alkotmánybíróságnál benyújtani; és ugyan a határidő elmulasztása igazolási kérelemmel kimenthető, a döntés közlésétől számított száznolcvan nap elteltével nincs helye alkotmánybírósági eljárás megindításának [Abtv. 30. § (3) és (4) bekezdései].
- [21] Az indítványozó 2020. február 12-én postára adott alkotmányjogi panasa és a Győri Ítéltábla Pkf.I.25.363/2019/2. számú jogerős végzésének 2019. július 16-ai kézhezvétele alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a jogerős döntés kézbesítésétől számított száznolcvan napon túl került benyújtásra.
- [22] Az Ügyrend 32. § (4) bekezdése alapján „[h]a a jogerős döntést megtámadó alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a Kúria folyamatban lévő eljárására tekintettel visszautasította, majd a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt elutasító döntést hozott a hiánypótlás vagy kiegészítés elmaradása, vagy a felülvizsgálatra nyitva álló határidő indítványozó általi elmulasztása miatt, vagy azért, mert a felülvizsgálat kizárt, akkor a Kúria ezen döntését az Abtv. 26. § (1) bekezdése vagy 27. §-a alapján megtámadó – és az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül benyújtott – alkotmányjogi panaszt, amennyiben az a jogerős döntésre is kiterjed, nem lehet elkésettnek tekinteni e határozat vonatkozásában”.
- [23] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a] jogerős döntés tehát akkor támadható a Kúria nem érdemi döntésén keresztül, ha az indítványozó korábban, a megfelelő határidőben már nyújtott be alkotmányjogi panaszt a jogerős döntéssel szemben, ám a párhuzamosan benyújtott felülvizsgálati kérelem okán az visszautasítására került. A jelen ügyben az indítványozó korábban, a felülvizsgálati kérelemmel párhuzamosan nem nyújtott be alkotmányjogi panaszt, így az Ügyrend 32. § (4) bekezdése jelen ügyben nem alkalmazható.” {3218/2018. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [18]}
- [24] Mindezekre tekintettel az indítványozó alkotmányjogi panasa a Győri Ítéltábla Pkf.I.25.363/2019/2. számú jogerős végzése vonatkozásában elkésettnek minősül.
- [25] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény sérülni vélt cikkeit megjelölte ugyan, azonban a XIII. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése kivételével, azokhoz érdemi indokolást nem fűzött. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [26] Az indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos kifogása kapcsán az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy „nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá minden olyan ügy, melyben az indítványozó állítása szerint jogsértő bírósági határozatok eredményeként pervesztes lett, és ezért vagyonvesztést szenvedett el (vagyoni követeléséhez nem jutott hozzá). Az alkotmányjogi panasz a tulajdonjog sérelmén keresztül nem lehet eszköze vagyoni perekben a bíróságok által elkövetett, egyéb alkotmányossági kérdést fel nem vető, egyszerű törvénysértések orvoslásának.” {3120/2017. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [40]; 3007/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [19]}
- [27] Ezen túlmenően az Alkotmánybíróság a perújítási kérelmet elutasító bírósági végzések vonatkozásában már rögzítette, hogy e „végzésekkel összefüggésben megfogalmazott általános kritika nem teszi érdemben felülvizsgálhatóvá a panaszt pusztán azért, hogy az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozik” {3203/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [35]; 3172/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [28] 4. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az Abtv. 27. § (1) bekezdésére, 30. § (1) és (3) és (4) bekezdéseire, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés d) pontjára, valamint 32. §-ára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2021. február 16.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [29] Egyetértek az alkotmányjogi panasz visszautasításával, ugyanakkor nem értek egyet annak indokaival.
- [30] 1. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság a 3218/2018. (VI. 21.) AB végzésben foglaltakra utalással megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasz a Győri Ítéltábla Pkf.V.25.363/2019/2. számú jogerős végzése vonatkozásában elkésettnek minősül.
- [31] Álláspontom szerint ugyanakkor az adott ügyben az alkotmányjogi panasz visszautasításának nem lehet az az indoka, hogy elkésettnek minősül, mert az indítványozó alkotmányjogi panaszát a Kúria Pfv.V.21.538/2019/2. számú végzése ellen határidőben benyújtotta. Véleményem szerint az indítvány nem minősülhet részben elkésettnek, részben határidőben benyújtottnak, figyelemmel arra is, hogy az Alkotmánybíróság döntésének rendelkező részében kizárólag a Kúria Pfv.V.21.538/2019/2. számú végzésére utal.
- [32] Álláspontom szerint az adott esetben az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatának a jogerős döntés vonatkozásában azért nincs helye, mert a Kúriának – a Pp. szabályai alapján mérlegelést nem engedő rendelkezések alapján meghozott – nem érdemi végzésén keresztül a másodfokú döntés nem vizsgálható [lásd: az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás (a továbbiakban: Tü. állásfoglalás) 1.5. pontjában foglaltakat].
- [33] 2. A fentiek mellett, úgy gondolom, hogy az Alkotmánybíróság döntéséből nem tárható fel egyértelműen annak indoka, hogy a Kúria végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság miért nem vizsgálja érdemben.
- [34] A döntés indokolása utal ugyan arra, hogy a perújítási kérelmet elutasító „végzésekkel összefüggésben megfogalmazott általános kritika nem teszi érdemben felülvizsgálhatóvá a panaszt pusztán azért, hogy az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozik” {3203/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [35]; 3172/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [35] Álláspontom szerint ugyanakkor a visszautasítás indoka, hogy a Kúria végzése vonatkozásában az Abtv. 52. § (1b) bekezdésben foglalt határozott kérelem törvényi feltételei nem teljesülnek, mert az alkotmányjogi panasz alkotmányjogilag értékelhető indokolást – ebben a részében – nem tartalmaz.
- [36] 3. Összességében fontosnak tartom kiemelni, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlatában fontos értelmezési kérdéskör, hogy a Kúria nem érdemi döntésén keresztül a korábban alkotmányjogi panasszal nem támadott jogerős döntés felülvizsgálható-e.
- [37] A jelen ügyben alkalmazott megoldás szerint ilyenkor külön kell vizsgálni az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőt a jogerős döntés és a kúriai döntés vonatkozásában. Ezzel szemben egy másik ügyben az Alkotmánybíróság arra mutatott rá, hogy nincs szükség igazolási kérelem előterjesztésére, ha a kúriai döntéstől számítottan az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett, mert „az indítványozó a Kúria végzését követően az alkotmányjogi panaszt határidőben nyújtotta be” {3086/2020. (III. 18.) AB végzés, Indokolás [10]}. Ebben az esetben tehát az Alkotmánybíróság a határidőt egységesen – a Kúria döntésétől – számította.
- [38] Véleményem szerint azokban az esetekben, amikor az indítványozó a jogerős döntést közvetlenül nem támadta meg, nem azt kell vizsgálni, hogy az alkotmányjogi panasz külön a jogerős döntés, és külön a kúriai döntés

vonatkozásában határidőben érkezett-e, hanem azt, hogy a Kúria nem érdemi döntésén keresztül a jogerős döntés alkotmányos felülvizsgálatának van-e helye. Ennek szempontjait pedig a Tü. állásfoglalás tartalmazza.

Budapest, 2021. február 16.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/364/2020.

• • •